

REFERAT Dialogforum på socialområdet d. 20-09-2024

Mødedato Fredag d. 20. september 2024 kl. 13:00

Mødested Mødelokale F7 stuen, Regionshuset Viborg, Skottenborg 26, 8800 Viborg

Indholdsfortegnelse

Velkomst.....	3
Temadrøftelse af misbrug på det specialiserede socialområde.....	4
Godkendelse af referat og opfølgning på sidste møde.....	6
Aktuelt fra borger- og pårørenderepræsentanterne og -foreningerne.....	7
Aktuelt fra det regionale socialområde.....	8
Godkendelse af mødeplan for 2025.....	10
Prioriterede emner i dialogforum på socialområdet samt mødeplan for 2024.....	11
Gensidig orientering.....	12
Mødedeltagelse.....	13

Punkt 1: Velkomst

1-01-73-7-22

Sagsfremstilling

Velkomst og gennemgang af programmet for mødet v. Else Søjmark, formand for dialogforum på socialområdet.

Praktiske oplysninger

Mødet holdes fredag den 30. august 2024 kl. 13.00-16.00.

Mødet foregår i Regionshuset Viborg, Skottenborg 26, 8800 Viborg. Mødet afholdes i mødelokale F7 i stuen.

Der er vedlagt et oversigtskort over Regionshuset Viborg, hvor der også er markeret parkeringspladser.

Beslutning

Else Søjmark bød velkommen og præsenterede dagsordenen for mødet.

Bilag

Oversigtskort over Regionshuset Viborg

Punkt 2: Temadrøftelse af misbrug på det specialiserede socialområde

1-01-73-7-22

Sagsfremstilling

Dialogforum på socialområdet har en temadrøftelse om misbrug på det specialiserede socialområde i Region Midtjylland.

Indledningsvist vil socialdirektør Ann-Britt Wetche give en kort introduktion til misbrugsområdet. Herunder introducere til ansvars- og opgavefordeling, lovgivning mv. i forhold til misbrugsområdet samt give eksempler på dilemmaer, opmærksomhedspunkter og indsatsområder, som man de seneste år har arbejdet og aktuelt arbejder med i forhold til misbrug på Socialområdet.

Ledere fra Socialområdets specialområder og tilbud i Region Midtjylland vil dernæst fortælle om og give eksempler på, hvordan man i specialområderne i praksis arbejder med at forebygge og håndtere misbrug.

Først vil afdelingsleder Jan Mose fra Lærkehuset på Koglen, Specialområde Kriminalitetstruede og Dømt, Børn og Unge (DOK), fortælle om specialområdets arbejde med MOVE, der er en evidensbaseret behandlingsmetode udviklet særligt til rusmiddelbehandling af unge. Metoden, der anvendes på DOKs sikrede og delvist lukkede afdelinger, tager udgangspunkt i den unges ønsker og mål samt kombinerer samtalebehandling, kognitiv adfærdsterapi og en anerkendende tilgang.

Herefter vil tilbudsleder Martin Pedersen fra Tangkær, Specialområde Socialpsykiatri Voksne (SVO), fortælle om specialområdet og tilbuddets arbejde med håndtering og forebyggelse af misbrug hos voksne borgere. Herunder om selvbestemmelsesret, omsorgspligt og anvendelse af konfliktreducerende metoder som fx LA2 ind i arbejdet. Samt om borgerinddragelse og vigtigheden i, at aftaler om forebyggelse af misbrug laves i samarbejde med den enkelte borger med fokus på at styrke dennes oplevelse af livskvalitet, mestring af selvbestemmelse og muligheder for selvhjulpenhed.

Temaet vil ligeledes belyse forskellige typer og aspekter af misbrug på Socialområdet samt nogle af de dilemmaer, der i praksis kan være forbundet med arbejdet med disse.

Der er åbende drøftelser af dilemmaer mm. i forbindelse med de to oplæg. Afslutningsvist er der en afrundende drøftelse af temaet i dialogforum. Formålet med drøftelserne er, at politikere og socialområdet får et borger- og pårørende perspektiv og input til det videre arbejde med forebyggelse af misbrug på Socialområdet.

Der er i alt afsat 1 time og 40 minutter til temadrøftelsen.

Beslutning

Socialdirektør Ann-Britt Wetche indledte med et rammeoplæg om misbrug på socialområdet, og pointerede at der er flere udfordringer på området; der er mange parter inde over misbrugsbehandlingen, flere love på området (som ikke nødvendigvis stemmer overens), selvbestemmelsesretten versus omsorgspligten, og så er det et område, der udvikler sig meget i øjeblikket.

Forummet tilkendegav, at det er et komplekst område at navigere i, og at det derfor er særligt vigtigt med et godt sektorsamarbejde. Derudover bemærkede en, at det er oplevelsen, at nogle borgere i psykiatrien ønsker at nedtrappe medicinen, men at medicinbehandling er det eneste tilbud, de får, og at det opleves, at det er svært at få lov til at nedtrappe, hvis man kommer med en psykisk diagnose og et misbrug, versus at man kun kommer med et misbrug. Det blev i forlængelse heraf nævnt, at der i budgetaftalen er fokus på nedtrapping af medicin.

Hernæst var der et oplæg ved Jan Mose fra Lærkehuset på Koglen, Specialområde Kriminalitetstruede og Dømt, Børn og Unge (DOK), som fortalte om specialområdets arbejde med behandlingsmetoden MOVE. Det blev i den forbindelse bemærket, at der er tale om korte anbringelser, så det er nødvendigt hurtigt at komme i gang med behandlingen - den unge skal dog selv være klar til det. Der faldes p.t. op på MOVE-behandlingen online. Forummet bemærkede, at det er vigtigt, at der er fokus på, at der faldes op på misbrugsbehandlingen, idet det grundet den korte anbringelse kan det være svært at vedligeholde behandlingen efterfølgende.

Forummet spurgte til sikkerheden på stedet, bl.a. hvis nogle af de unge bliver udadreagerende. Hertil svarede Jan Mose, at der er en høj grad af sikkerhed. Der er desuden meget få magtanvendelser, idet konflikter løses på anden vis.

Der blev spurgt til, om stedet har en rolle i forhold til de unge, der fortsætter deres anbringelse et andet sted. Hertil svarede Jan Mose, at de tilbyder brobygning, og at man nu også kigger på, om de kan tilbyde noget misbrugsbehandling. Det blev i forlængelse heraf drøftet, at det ikke er alle kommuner, der er interesserede i brobygning.

Det blev pointeret, at det fremadrettet er vigtigt, at det gode arbejde, sparring og samarbejde tages med videre fra DOK og andre steder hen, der kunne have god brug af det.

Herefter fortalte tilbudsleder Martin Pedersen fra Tangkø, Specialområdet Socialpsykiatri Voksne om specialområdet og tilbuddets arbejde med håndtering og forebyggelse af misbrug hos voksne borgere, herunder paradokserne i forhold til at selvbestemmelsesretten versus omsorgspligten kan konflikte, samt at der kan være udfordringer med at borgerne skal nedtrappe medicinen hurtigere end, hvad der er givtigt for dem.

Forummet havde følgende opsamlende bemærkninger:

- Der er sket meget med tilgangen på området. Det handler om "indefra" og ikke "udefra", og man tager i dag således afsnit i borgerens eget perspektiv i behandlingen.
- Recovery-tilgangen fylder meget.
- Det er godt, at samarbejdsfladerne mange steder fungerer godt, men der er fortsat dilemmaer. Det er vigtigt at være på forkant af dilemmaerne, fx via brobygning til kommunerne og det videre forløb.
- Der kan være nogle dilemmaer i forhold til at efterleve selvbestemmelsesretten og samtidig at være nødt til at se på, at nogle borgere bliver rigtig dårlige.
- Det er vigtigt med et tæt samarbejde til den enkelte borger, den behandlende kommune, politi, psykiatrien (bl.a. i forhold til dobbeltdiagnoser og behandling) mv.

Oplæggene er vedlagt til referatet.

Punkt 3: Godkendelse af referat og opfølgning på sidste møde

1-01-73-7-22

Resume

Godkendelse af referat fra mødet den 13. maj 2024 i dialogforum på socialområdet samt opfølgning fra mødet.

Indstilling

Det indstilles,

at referatet godkendes.

Sagsfremstilling

Godkendelse af referat fra mødet den 13. maj 2024 i dialogforum på socialområdet.

Referatet er vedlagt.

Der er desuden vedlagt en opsamling på drøftelsen på mødet den 13. maj om borger- og pårørendepolitik for Socialområdet i Region Midtjylland.

Socialdirektør Ann-Britt Wetche vil under dette punkt orientere om opfølgning på det sidste møde i dialogforum på socialområdet.

Beslutning

Der blev kvitteret for forrummets input i forbindelse med den kommende borger- og pårørendepolitik.

Dialogforum på socialområdet godkendte referatet.

Bilag

Referat fra møde den 13. maj 2024 i dialogforum på socialområdet

Opsamling på temadrøftelse af ny borger- og pårørendepolitik

Punkt 4: Aktuelt fra borger- og pårørenderepræsentanterne og -foreningerne

1-01-73-7-22

Sagsfremstilling

Borger- og pårørenderepræsentanterne i dialogforum orienterer om nyt fra foreningerne mm.

Beslutning

Annie Røn fra Bedre Psykiatri orienterede om, at de møder mange frustrerede pårørende, som har oplevelsen af, at de ikke får den hjælp, de har brug for. Bedre Psykiatri har fået penge til at udbrede kurser til pårørende, så de kan møde og hjælpe dem der. Det blev videre pointeret, at det er et stort problem, at mange pårørende selv ender med at stå udenfor arbejdsmarkedet, og selv får en psykisk lidelse, samt at der er lang ventetid på at blive udredt for en psykisk lidelse. Det er ligeledes et stort problem, at der ikke er samme opmærksomhed på somatiske lidelser, når man også har en psykisk lidelse.

Preben Damgaard Hansen fra SIND orienterede om, at SIND har deltaget i Mental Talk i Herning, samt at der er psykiaritopmøde i slutningen af september. Derudover har SIND kommenteret på de nye tal fra Momentum, der viser, at hver fjerde person, der er indlagt på en psykiatrisk afdeling får kontakt med en psykiatrisk afdeling indenfor en måned. Der blev videre orienteret om, at foreningen for børn med angst inviterer til konference på Christiansborg om børn og unge med angstproblematikker.

Jette Sloth Flohr fra Hjerneskadeforeningen orienterede om, at de oplever, at der er mange frustrerede pårørende, der ikke synes, at deres hjerneskadede pårørende får den behandling, de skal have. Det er desuden vigtigt, der kommer mere fokus på dobbeltdiagnoser, så man ikke falder man mellem to stole. Jette Sloth Flohr orienterede om, at der er søgt om 1,3 mio. kr. hos TrygFonden til pårørendearbejde (børn fra 8 år og opefter). Der afholdes snart et arrangement med plads til 10 familier, hvor børnene sættes i centrum, og hvor enten far eller mor har en skade. Der blev videre orienteret om, at de derudover også er medplanlægger af afasi-dagen i Odense.

Bjarne Hvidsten fra DøvBlinde Danmark orienterede om, at Foreningen Danske Døvblinde i maj skiftede navn til DøvBlinde Danmark. Der blev videre orienteret om, at FN har kritiseret det danske handicapområde i forhold til, at der kommer færre tolke, selvom der er brug for flere. Der blev også fortalt om, at der er store nedskæringer på kontaktpersonsordningen, hvilket er noget, der kæmpes meget med.

Punkt 5: Aktuelt fra det regionale socialområde

1-01-73-7-22

Sagsfremstilling

Der orienteres på mødet om aktuelt inden for det regionale socialområde i Region Midtjylland.

Budgetforlig i Region Midtjylland

Et samlet regionsråd har den 3. september 2024 indgået et budgetforlig for 2025. Der orienteres på mødet om aftalen i relation til Socialområdet i Region Midtjylland.

I aftalen fremgår følgende om Socialområdet i Region Midtjylland i aftalen (side 22-23):

"4. Socialområdet

I slutningen af 2023 godkendte regionsrådet en ny visions- og udviklingsplan for Socialområdet i Region Midtjylland. Planen vil give retning for udviklingen af det regionale socialområde i de kommende år med afsæt i politisk prioriterede indsatser. Ligeledes vil der være et strategisk fokus på at udmønte den nye vision, hvor Socialområdet vil understøtte borgeren i at udleve ønsker, håb og drømme. En af forudsætningerne for, at visionen kan realiseres, er at sikre rammerne for et regionalt socialområde, der er lydhøre over for borgerens behov og tilgodeser den enkeltes potentiale og udviklingsmuligheder. Derfor ønsker forligspartierne, at Socialområdet fortsætter sit fokus på styrket borger- og pårørendeinddragelse. Regionsrådet vil i denne forbindelse blive præsenteret for en ny borger- og pårørendepolitik på Socialområdet i 1. halvår 2025.

Forligspartierne ønsker desuden, at Region Midtjylland skal udvikle og styrke sin position som en attraktiv samarbejdspartner for kommunerne. Det regionale socialområde skal være kendetegnet ved at levere økonomisk effektive ydelser af høj faglig kvalitet og til stadighed målrette leverandøropgaven til aktuelle behov og udviklingstendenser inden for det specialiserede socialområde. Et bærende tiltag for at nå denne målsætning er arbejdet med en ny takstmodel, der sikrer gennemsigtighed i taksterne og imødekommer kommunernes behov. Den nye takstmodel vil blive implementeret i alle specialområder med døgn- eller dagtilbud i 2025.

Mangel på faguddannet personale er en stigende udfordring på socialområdet. Forligspartierne finder derfor, at fastholdelse og rekruttering af ledere og medarbejdere vil være et helt centralt indsatsområde for Socialområdet i de kommende år. Dette skal ske ved at skabe trivsel, et godt arbejdsmiljø og mulighed for personlig og faglig udvikling blandt medarbejderne på Socialområdet. Et stærkt fokus på ledelsesudvikling vil være et bærende element i dette arbejde.

Forligspartierne ønsker ligeledes, at Socialområdet har fokus på velfærdsteknologi og digitalisering, der skal bidrage til at imødegå udfordringen om færre medarbejderressourcer på det fremtidige socialområde. Et målrettet arbejde med udviklingen af nye velfærdsteknologiske løsninger forventes at kunne skabe optimeringsmuligheder i driften og understøttelse af kvaliteten i tilbuddene på Socialområdet, samt at kunne bidrage til en øget tryghed og trivsel til gavn for både medarbejdere, borgere og deres pårørende.

Forligspartierne ser positivt på Sundhedsstrukturkommissionens anbefalinger om at implementere botilbudslægeordninger og vil have opmærksomhed på, hvordan ordningen måtte blive omsat til konkret handling på nationalt niveau. Forligspartierne ser meget positivt på, at socialområdet i de seneste år har udbygget indsatser på sundhedsområdet, herunder at der er etableret en botilbudslægeordning på ungeinstitutionen Holmstrupgaard i Aarhus.

Forligspartierne lægger afslutningsvist vægt på, at Socialområdet fastholder et stærkt fokus på udvikling og anvendelse af den vidensbaserede praksis. Det indebærer et fokus på udbredelsen af de gode resultater og indsatser som led i løbende forbedringer af den faglige kvalitet i den borgerrettede indsats. Det regionale socialområde skal ligeledes arbejde på at fastholde, udbygge og videreudvikle de faglige specialmiljøer ude i specialområderne. Det strategiske fokus på at sikre fagligt stærke specialområder betyder ligeledes, at der skal arbejdes med mulighederne for en løbende udvikling af de sociale tilbuds bygningsmæssige rammer med afsæt i målgruppernes konkrete behov og udfordringer."

Budgetaftalen kan ses her: [Region Midtjylland styrker hospitalerne og flytter behandling tættere på patienten | Region Midtjylland \(ritzau.dk\)](#).

Beslutning

Else Søjmark, formand for dialogforum, orienterede om Budgetforlig 2025 i relation til Socialområdet i Region Midtjylland.

Der blev videre orienteret om regeringens udspil til ny sundhedsstrukturreform i relation til Socialområdet, herunder at regionerne bevarer ansvaret for det højtspecialiserede socialområde.

Derudover blev der fortalt om overvejelser vedrørende en ny sikret institution til udviklingshandicappede med dom. Region Midtjylland har tilkendegivet en interesse omkring institutionen, idet regionen har store kompetencer på området. Det blev bemærket, at man er meget i den indledende fase, og at det foreløbigt kun er en interesselikendegivelse.

Sidst orienterede Else Søjmark kort om social sundhed.

Det blev i forlængelse af det ovenstående foreslået, at forrummet på et næstkommende møde kunne høre mere om, hvad der foregår på Socialområdet, herunder arbejdet med specialeplan.

Punkt 6: Godkendelse af mødeplan for 2025

1-01-73-7-22

Resume

Der fremlægges forslag til mødeplan for 2025 for dialogforum på socialområdet.

Indstilling

Det indstilles,

at mødeplanen for 2025 godkendes.

Sagsfremstilling

Det foreslås, at Region Midtjyllands dialogforum på socialområdet holder fire møder i 2025.

Møderne foreslås afholdt:

- torsdag den 30. januar 2025 kl. 13.00-16.00
- tirsdag den 13. maj 2025 kl. 13.00-16.00
- torsdag den 11. september 2025 kl. 13.00-16.00
- tirsdag den 28. oktober 2025 kl. 13.00-16.00.

Det foreslås, at møderne som udgangspunkt afholdes skiftevis på Region Midtjyllands sociale tilbud og i Regionshuset i Viborg, så der dels er mulighed for at besøge tilbuddene og dels mulighed for møder med større temadrøftelser.

Beslutning

Dialogforum på socialområdet godkendte mødeplanen for 2025 med undtagelse af mødet den 13. maj 2025, hvor der skal findes en ny dato.

Punkt 7: Prioriterede emner i dialogforum på socialområdet samt mødeplan for 2024

1-01-73-7-22

Resume

Der fremlægges en oversigt over prioriterede emner til møderne i dialogforum på socialområdet.

Indstilling

Det indstilles,

at dialogforum drøfter eventuelle nye temaer til de kommende møder i dialogforum på socialområdet.

Sagsfremstilling

Dialogforum på socialområdet drøfter løbende hvilke temaer, der skal prioriteres på forummets kommende møder.

Der er p.t. aftalt følgende temaer til de kommende møder:

- Dilemmaer i relation til magtanvendelser kontra selvbestemmelsesretten og omsorgsforpligtelse (er drøftet på mødet den 19. februar 2024. Der er aftalt en opfølgning på et senere møde.
- Handicapkonventionen. Særligt i forhold til autister og udviklingshæmmede med dom
- Viden om og muligheder/begrænsninger for personer med handicap, fx døv-blinde
- Arbejdet med kompetenceudvikling i Socialområdet i Region Midtjylland
- Synlighed af og kendskab til de højt specialiserede tilbud på socialområdet
- Rammer og vilkår for finansieringen af de specialiserede regionale tilbud
- Anvendelse af velfærdsteknologi i det specialiserede socialområde (rammer, muligheder, etiske dilemmaer mm.)
- Besøg på Granbo, Specialområde Børn og Unge.

Mødeplan for de kommende møder i dialogforum på socialområdet

Dialogforum har aftalt nedenstående mødeplan for resten af 2024.

Dato	Tema	Mødested
Den 25. november 2024	Anvendelse af velfærdsteknologi på det specialiserede socialområde.	Specialområde Kommunikation og Handicap (IKH).

Beslutning

Dialogforum på socialområdet drøftede eventuelle nye temaer til de kommende møder i dialogforum på socialområdet.

Kredsen aftalte, at den gerne vil høre om regionens borger- og pårørendepolitik, når der kommer et udkast. Kredsen vil også gerne snart høre om sundhedsstrukturreformens betydning for Socialområdet.

Kredsen vil videre gerne prioritere snart at høre om Socialområdet bredt set, herunder:

- Arbejdet med kompetenceudvikling i Socialområdet i Region Midtjylland inklusive udfordringer med rekruttering og fastholdelse.
- Synlighed af og kendskab til de højt specialiserede tilbud på socialområdet.
- Socialområdets vurdering af, hvad det vigtigste er at sætte fokus på lige nu, herunder arbejdet med specialplan.

Kredsen aftalte videre, at den vil vente med emnet vedrørende dilemmaer i relation til magtanvendelser kontra selvbestemmelsesretten og omsorgsforpligtelse til 2026.

Det var et ønske om at besøge Granbo, Specialområde Børn og Unge på et kommende møde.

Punkt 8: Gensidig orientering

1-01-73-7-22

Sagsfremstilling

Gensidig orientering for forummets medlemmer.

Beslutning

Intet at referere.

Punkt 9: Mødedeltagelse

1-01-73-7-22

Beslutning

Alle var mødt, undtagen Tina Madsen og Nina Catalina Michaelsen, der havde meldt afbud.

Steen Jakobsen deltog i mødet fra kl. 14 under behandlingen af punkt 2.

Mødet startede kl. 13.00 og blev hævet kl. 15.30.